

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjylandoest@fredningsnaevn.dk)

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del holdt den 26. april 2024 offentligt møde om Danmarks Naturfredningsforenings fredningsforslag for Kalø Gods (FN-MJØ-149-2023).

Fredningsnævnet var mødt ved formanden Martin Møller-Heuer, det statsligt udpegede medlem Knud Erik Hesselbjerg og det kommunalt valgte medlem Anita Søholm.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Birgitte Bang Ingrisich og Kim Olesen.

For Naturstyrelsen Kronjylland mødte skovrider Peter Brostrøm og Jakob Kristian Thøgersen Dahl.

For Syddjurs Kommune mødte Morten Hundahl, Laila Sortland, Morten Aakjær Jørgensen, Ole Sønderskov og Kim Lykke Jensen.

For Miljøstyrelsen mødte Ida Søkilde Jelnes og Rasmus Hvidtfeldt Andreassen.

For Rønde Distriktsråd mødte Carsten Skivild.

For Nationalpark Mols Bjerger mødte Jeppe Hansen.

For Norddjurs Kommune mødte Rikke Høgh Kroier.

For Friluftsrådet mødte Thorkil Danielsen og Flemming Nielsen.

For Kalø Landbrugsskole møde Gunnar Sørensen.

Til stede var endvidere omkring 35 interesserede borgere.

Martin Møller-Heuer bød velkommen og orienterede om forløbet af det offentlige møde og den efterfølgende proces for sagens behandling.

Birgitte Bang Ingrisich præsenterede fredningsforslaget og baggrunden for det og gennemgik i den forbindelse de foreslåede fredningsbestemmelser. Hun oplyste supplerende, at Planklagenævnet har godkendt lokalplanen for besøgscentret for Nationalpark Mols Bjerger. Det ønskes herefter skrevet ind i fredningsbestemmelserne, at parkeringspladsen ikke kan udvides udover lokalplanområdet. Bestemmelsen i § 8, stk. 6 foreslås udgået, idet Danmarks Jægerforbund i et høringsvar har oplyst, at bestemmelsen ikke har interesse, hvis der ikke kan bruges pesticider.

Der var herefter lejlighed til at fremsætte bemærkninger og stille spørgsmål til fredningsforslaget.

Naturstyrelsen anførte, at fredningsforslaget er udtryk for en cementering af politiske beslutninger, herunder særligt om urørt skov. Området er i forvejen undergivet en høj grad af naturbeskyttelse. Ophør af landbrugsdriften vil få driftsmæssige og økonomiske konsekvenser, men fredningsforslagets konsekvenser heraf er også gode. Det er ikke teknisk vanskeligt at gennemføre fredningsforslaget, og fredningen hindrer ikke det planlagte bygningsalg. Selvom Naturstyrelsen som følge af den i forvejen høje grad af naturbeskyttelse ikke har ønsket at være medrejsere på fredningsforslaget, vil Naturstyrelsen ikke modsætte sig fredningens gennemførelse.

Syddjurs Kommune oplyste, at fredningsforslaget efter det offentlige møde skal behandles i byrådet, og at kommunen efterfølgende vil afgive sit skriftlige høringssvar.

Miljøstyrelsen redegjorde indledningsvis for i rolle i fredningssager og anerkendte, at der er betydelige beskyttelsesværdige værdier i området. Miljøstyrelsen modsætter sig ikke fredningen. Miljøstyrelsen fremsatte i øvrigt bemærkninger om de foreslåede bestemmelser om naturgenopretning i § 2 og § 9, stk. 4 og om Kalø Gods hovedbygninger i § 8. Bemærkningerne vil også fremgå af Miljøstyrelsens efterfølgende skriftlige høringssvar.

Nationalpark Mols Bjerge oplyste, at fredningsforslaget endnu ikke er blevet drøftet i bestyrelsen. Det er godt, at fredningsforslaget ikke får betydning for besøgscentret.

Rønde Distriktsråd oplæste det høringssvar, som distriktsrådet har afgivet. Det er essensen i høringssvaret, at distriktsrådet støtter, at Kalø Hovedgård og kulturlandskabet ned mod Kalø Vig med de to skove og Kalø Slotsruin fredes, men ikke at arealet nordnordvest for Kalø Hovedgård ind mod Røndes bygrænse fredes. Arealet bør ikke indgå i en fredning, idet der både skal være mulighed for at udvide Rønne By og at etablere en vej, som skal aflaste trafikken gennem Rønne.

Flere borgere oplyste, at de ikke støtter Rønne Distriktsråd holdning til fredningsforslaget, men ønsker det gennemført i sin helhed for at sikre landskabet.

Kalø Landbrugsskole oplyste, at landbrugsskolen er baseret på økologisk drift, og at landbrugsskolen har brug for et område i fredningen, hvor denne drift kan fortsætte til undervisningsbrug.

Det blev i tilknytning hertil anført, at områdets landbrugsarealer er gode, og at der er andre områder, som har en langt større biodiversitet. Det er også en del af et godslandskab, at der er landbrugsmæssig drift.

Birgitte Bang Ingris anførte, at hun kan tilslutte sig Miljøstyrelsens bemærkninger. Der bør ikke anvendes pesticider i området, og der bør i lyset af formålet med fredningen heller ikke være økologisk landbrugsdrift. Hun vil fremsætte et ændret fredningsforslag og kommentere på bemærkningerne til fredningsforslaget efter udløbet af den frist, der sættes for bemærkninger til fredningsnævnet.

Martin Møller-Heuer oplyste, at eventuelle yderligere bemærkninger kan fremsættes skriftligt til fredningsnævnet senest den 10. juni 2024.

Fredningsnævnet tilkendegav på forespørgsel ikke at have indvendinger mod, at der gennemføres et Sankt Hans arrangement ved Kalø i 2024.

Der skete herefter besigtigelse af udvalgte dele af det foreslåede fredningsområde og herunder særligt i den nordlige og omdiskuterede del af området.